

ANDERS GEWOON GEWOON ANDERS

week van het IBO

initiatief buitenschoolse opvang

19 tot 23 oktober 2009

Een organisatie van het Vlaams Platform Buitenschoolse opvang in samenwerking met lokale IBO's
V.u.: Vlaams Platform Buitenschoolse Opvang, Raas van Gaverestraat 67a, 9000 Gent
illustraties: Veerle Derave

INHOUD

1	Week van het IBO	4
2	Anders gewoon, gewoon anders	4
3	Begeleidershouding	5
4	Enkele valkuilen op een rij	5
5	Doe de diversiteitstest	6
6	Actie!	7
6.1	Activiteiten	7
	▪ De talentenmarkt	7
	▪ Beetje anders	8
	▪ Zelfportretten maken	8
	▪ Drie piepkleine gaatjes	9
	▪ Collage van jezelf	9
	▪ Muziek en dansen	9
	▪ Instrumenten en speelgoed maken	9
	▪ Bouwen maar	10
	▪ Droomhuis	10
	▪ Verhalen van overal	10
	▪ Citroenenspel	11
	▪ Eerste indrukken	11
	▪ Gezinnenmemory	12
	▪ Schattenmand	12
	▪ Blauwland - geelland	12
6.2	Projecten	12
	▪ Stads- of wereldkaart	12
	▪ Ik-boekje en persoonlijk tasje	13
	▪ CD met liedjes van thuis	13
	▪ De woordenwand	13
	▪ De hoe-voel-je-je-vandaag-muur	14
6.3	Ruimte en materialen	14
	▪ Enkele ideeën om de sfeer in de ruimte wat te veranderen:	14
	▪ Enkele ideeën om het speelgoed dat je aanbiedt wat meer divers te maken:	15
7	Boekentips	15
7.1	Er anders uitzien	15
7.2	Andere cultuur / achtergrond	16
7.3	Andere dingen doen	17
7.4	Anders zijn, je anders voelen	17
8	Achtergrondinformatie	20
9	Wedstrijd	21
9.1	Voorwaarden	21
9.2	Wedstrijdverloop	21
10	Promotiematerialen	22
10.1	Te bestellen	22
	▪ set magneten	22

10.2	Gedrukte affiches	22
10.3	Zwart-wit folder en tekenblad	23
11	Contactpersonen.....	23
12	Bijlagen.....	24
12.1	Bijlage 1: Diversiteitstest	24
12.2	Bijlage 2: Wedstrijdfiche	24
12.3	Bijlage 3: Zwart-wit folder	24
12.4	Bijlage 4: Tekenblad	24
12.5	Bijlage 5: Bestelbon promotiemateriaal.....	24

1 Week van het IBO

In de week van 19 tot en met 23 oktober is het weer zover. De Week van het IBO staat dan te trappelen van ongeduld om te beginnen. Voor de 9de keer zetten de initiatieven hun deuren open en plaatsen op die manier hun werking in de kijker.

Deze keer schuiven we onder het motto 'anders gewoon, gewoon anders' het thema diversiteit naar voor. In de week van 19 tot en met 23 oktober zullen de Vlaamse IBO's benadrukken dat ze een plaats zijn waar aan kinderopvang wordt gedaan met respect voor diversiteit.

Hopelijk zijn ook dit jaar heel wat IBO's te vinden voor het organiseren van deze Week van het IBO. We wensen de enthousiaste begeleiders en coördinatoren in ieder geval veel energie en succes toe en bieden traditiegetrouw deze inspiratiemap aan met leuke ideeën, diverse materialen en de nodige achtergrondinformatie.

Begeleiders, coördinatoren, kinderen, ouders en andere sympathisanten nodigen we uit om er samen een fantastische week van te maken.

2 Anders gewoon, gewoon anders

Rare vogels die van de kinderopvang. Het is soms moeilijk om diversiteit zichtbaar te maken zonder anderen te kwetsen. Daarom is de affiche van dit jaar symbolisch, er zijn geen kinderen te zien maar diverse vogels. We willen de **boodschap van diversiteit** niet inpakken of verhullen. We willen duidelijk maken dat diversiteit er altijd anders en onvoorspelbaar uitziet. Diversiteit geef je vorm zoals jij gebekt bent.

De kinderopvang is een plek waar kinderen, ouders en begeleiders verschillende kinderen, gezinnen en begeleiders **ontmoeten**, elk met hun eigenheden. Respect voor diversiteit in de kinderopvang staat dan ook hoog op de agenda. Maar wat betekent dat eigenlijk?

Allereerst willen we benadrukken dat diversiteit een **ruim begrip** is. Het thema van deze Week van het IBO gaat niet alleen over andere culturen. Er zijn immers vele manieren waarop we van elkaar verschillen én met elkaar kunnen overeenkomen: cultuur, afkomst, religie, leeftijd, gestalte, haarkleur, hobby's, brildrager of niet, ...

Respect voor diversiteit in de kinderopvang gaat er in de eerste plaats om dat we kinderen helpen bij het opbouwen van een **positief zelfbeeld**: 'ik mag er zijn zoals ik ben'. Iedereen in de kinderopvang, kinderen, ouders en begeleiders geven we het gevoel welkom te zijn en het gevoel dat ze erbij horen. Dit betekent dat we aandacht hebben voor alle aspecten van de identiteit van kinderen, van ouders en van collega's.

Kinderopvang is voor kinderen een sociale experimenteeruimte, kinderen doen er ervaring op met sociale vaardigheden. Een kinderopvang met respect voor diversiteit betekent dus ook dat we kinderen leren omgaan met anderen. De kinderopvang is een plek waar **diversiteit wordt gewaardeerd**, waar we op een respectvolle manier met elkaar omgaan en kunnen leren van elkaar.

Het is niet voldoende om kinderen in contact te brengen met diversiteit. We moeten actieve inspanningen doen om kinderen die diversiteit te leren waarderen. Dit kan je onder andere doen door aandacht te hebben voor misvattingen over anderen, stereotypen en **vooroordelen** in de groep en voor hoe mensen daardoor gekwetst kunnen worden en door vooroordelen en discriminerende interacties te **bestrijden**.

Begeleiders in de kinderopvang tonen elke dag aan kinderen, ouders en collega's dat ze met diversiteit te maken hebben. Ze geven elke dag het goede voorbeeld door zich niet afwijzend, vernederend of discriminerend op te stellen. Ze praten over verschillen zonder er een negatief oordeel aan te koppelen en zetten hiermee de eerste stap naar een **positieve omgang** met diversiteit.

Respect voor diversiteit uit zich zowel naar kinderen, ouders als teamleden. Kinderen en ouders moeten daarom zoveel mogelijk **betrokken worden** bij alle aspecten van de kinderopvang.

In deze IBO-week "Anders gewoon, gewoon anders" staat dus het thema diversiteit centraal. Deze inspiratiemap is een leidraad om kinderen en de gezinnen waaruit ze komen welkom te heten. Het biedt inspiratie om een week lang activiteiten te doen in de opvang, om de smaak van diversiteit te pakken te krijgen en diversiteit ook op langere termijn in te bedden in de opvang.

3 Begeleidershouding

Omgaan met diversiteit vereist van begeleiders een aantal specifieke vaardigheden. Vooreerst moeten ze zichzelf **bewust zijn van hun eigen waarden en normen** en van hoe die een invloed hebben op hun omgaan met kinderen en gezinnen. Daarnaast vereist opvoeden in verscheidenheid een **open kijk** naar de wereld waarin kinderen opgroeien. Het is belangrijk **vooroordelen bij jezelf te herkennen en je eigen gedrag te kunnen bijsturen**.

Kinderen zijn bovendien gevoelig voor de beeldvorming die we hen voorhouden. Begeleiders hebben hierin een **voorbeeldfunctie**. Als we hen bewust willen maken van de rijkdom van de maatschappij waarin ze opgroeien, dan is de kinderopvang best zo veel mogelijk een weerspiegeling van onze samenleving. En dan is het een plek waar begeleiders **op een respectvolle manier praten over verschillen en daarmee omgaan en discriminatie en vooroordelen aanpakken**. Door dit venster op de wereld laat de kinderopvang een brede kijk zien op overeenkomsten en verschillen tussen elkaar.

Inleving en aanvaarding zijn twee sleutelwoorden in je houding als begeleider. Het betekent dat je kinderen openheid en vrijheid laat ervaren om hun gevoelens en ervaringen te uiten en te beleven. En dat je je inleeft in wat dat voor het kind betekent en er begrip en respect voor opbrengt. Je aanvaardt dat anderen anders zijn dan jij, dat ze anders voelen dan jij, dat ieder uniek is en recht heeft op eigen ervaringen en gevoelens.

4 Enkele valkuilen op een rij

Het activiteiten aanbod in de buitenschoolse kinderopvang is de ideale manier om diversiteit bespreekbaar te maken. Daarbij is het belangrijk om niet alleen de **verschillen bespreekbaar en begrijpbaar te maken**, maar ook de **overeenkomsten**. Het is zoeken naar een delicaat evenwicht. Wanneer er te veel nadruk op de verschillen en te weinig op de gelijkenissen komt te liggen, dan kan de aanpak de bestaande vooroordelen versterken. Het is dus best te vermijden dat bepaalde kinderen voortdurend in een uitzonderingspositie terechtkomen.

Bovendien ligt de essentie eigenlijk niet in de activiteiten zelf, maar in **de manier waarop volwassenen omgaan met reacties van kinderen**. De activiteiten geven aanleiding tot gesprekjes waarin verschillen en gelijkenissen niet op een beladen, maar op een gewone manier aan bod komen.

Een ander aandachtspunt zijn **stereotypen**. Een stereotype is een veralgemenende uitspraak over een groep mensen (zoals 'vrouwen zijn slechte chauffeurs' of 'Nederlanders zijn gierig', ...). Het is belangrijk dat je aanpak vrij is van stereotypen. Zo moeten we er bijvoorbeeld niet zomaar vanuit gaan dat omdat een kind van Marokkaanse afkomst is, zijn lievelingsgerecht couscous is.

Het is ook opletten geblazen voor de valkuilen van kleurenblindheid en toerisme.

Met **kleurenblindheid** bedoelen we de neiging om verschillen te negeren of als onbelangrijk af te schilderen. Maar wanneer het verschil genegeerd wordt, dan doen we de kinderen ook tekort. Iedereen weet immers wel dat elk kind niet gelijk is.

Met **toerisme** bedoelen we een aanpak die diversiteit binnenbrengt via speciale evenementen die geen binding hebben met de dagelijkse werking en dikwijls stereotiep van aard zijn (bijvoorbeeld een jaarlijks feestje met hapjes uit een andere cultuur).

Een niet toeristische aanpak vertrekt van de realiteit van kinderen en hun ouders en van de realiteit van elke dag. Diversiteit is niet iets wat uitzonderlijk op het programma wordt gezet en op een stereotiepe wijze wordt binnengebracht. De link wordt gemaakt met dingen die behoren tot de dagelijkse leefwereld van de kinderen en men vertrekt van de diversiteit binnen de groep of de wijk. Het werken rond diversiteit is als het ware ingebakken in de werking (bijvoorbeeld vragen naar de lievelingsgerechten van alle kinderen om die een plaats te geven op het menu).

5 Doe de diversiteitstest

In bijlage vind je een instrument om individueel of met je team de 'diversiteits-factor' van je IBO te meten. Het kan de aanzet zijn om in team te praten over hoe dit thema in jullie werking een plekje krijgt. Je kan de test samen met het hele team invullen of eerst elk afzonderlijk of in kleine groepjes en dan jullie antwoorden in gesprek brengen.

De test bestaat uit verschillende rubriekjes en is opgevat zoals een meerkeuzevragenlijst. Bij elk rubriekje vind je vier antwoordmogelijkheden waarvan je er één uitkiest. Je kiest dat antwoord dat het beste bij je IBO past. Na de test tel je het aantal symbolen van elke soort en kan je bij de resultaten lezen wat dit betekent.

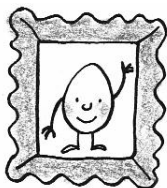
Het is zeker geen test met wetenschappelijke basis. De test is ook niet opgemaakt met de bedoeling om de begeleiding of de werking van de initiatieven voor buitenschoolse opvang met de vinger te wijzen. Met deze test willen we jullie materiaal aanreiken om de discussie over respect voor diversiteit in jouw opvang op gang te brengen, om te werken aan jullie visie en om, als jullie dat nodig achten, actieplannen voor de toekomst op te zetten.

6 Actie!

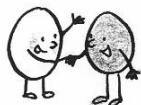
In deze inspiratiemap vind je heel wat ideeën voor activiteiten en projecten waarmee je in je opvang rond het onderwerp diversiteit kan werken. Bij elke activiteit staan een aantal symbolen om je wegwijs te maken. Ze hebben te maken met de doelstellingen van een kinderopvang met respect voor diversiteit (*deze vind je terug in het inleidende tekstje 'anders gewoon, gewoon anders'*). Hieronder in de legende verklaren we de symbolen.

Naast activiteiten en projecten vind je ook tips voor ruimte-inrichting en materialen met respect voor diversiteit.

Legende

Dit symbool staat voor activiteiten waarmee we kinderen kunnen helpen bij het opbouwen van een positief zelfbeeld.

Dit symbool staat voor activiteiten om kinderen diversiteit te leren waarderen.

Met dit symbool duiden we activiteiten aan die helpen om vooroordelen te bestrijden.

Activiteiten met dit symbool zijn uitermate geschikt om samen met ouders te doen. Uiteraard kan je ook bij andere zaken je ouders betrekken.

6.1 Activiteiten

In deze rubriek vind je inspiratie voor activiteiten die je met kinderen kan doen tijdens de Week van het IBO of daarna op woensdagmiddagen of tijdens vakanties.

- **De talentenmarkt**

Elk kind en elke begeleider is wel ergens heel goed in, heeft een talent dat misschien niet iedereen kent. Organiseer een talentenmarkt waar je iedereen met zijn of haar talent in de schijnwerpers zet. Je kan een affiche maken met foto's en tekst over wat je goed kan. Of geef een demonstratie

van je kunsten waarbij anderen het ook eens mogen proberen. Zet je kunstwerken tentoon. Laat je heerlijkste hapjes door iedereen proeven, ...

Wie goed kan ontwerpen, maakt een affiche voor de markt. Wie goed kan fotograferen, maakt een fotoverslag. Wie goed schrijft, is journalist van dienst en gaat de anderen interviewen.

Laat iedereen schitteren en de anderen bewonderen.

Materiaal: afhankelijk van wat kinderen inbrengen, voorzie in ieder geval wat papier en stiften, tafels en plekken om iets op te hangen.

Leeftijd: alle leeftijden

- **Beetje anders**

Speel gewone spelletjes die de kinderen kennen, zoals tikkertje, verstoppertje, voetbal, estafette, ... en geef kinderen daarbij ook een 'beperking': vingers aan elkaar geplakt met plakband, geblinddoekt, oordopjes, mag niet spreken, voeten aan elkaar, arm op de rug, ... Je kan alle kinderen dezelfde beperking geven of elk kind een andere.

Een variatie is om een parcours te maken met enkele hindernissen. Kinderen doorlopen per twee het parcours waarbij het ene kind geblinddoekt is en volledig moet vertrouwen op de instructies van het andere kind.

Je kan ook samen met de kinderen op zoek naar mogelijke beperkingen en uiteraard kan je de ervaringen van de kinderen nabespreken. Hoe voelt het bijvoorbeeld om niets te zien? Hoe voelt het om volledig op de ander te vertrouwen? ...

Materiaal: touw, plakband, blinddoeken, oordopjes, hindernissen

Leeftijd: lagere school

- **Zelfportretten maken**

Kinderen maken een eigen zelfportret. Ze kiezen zelf de juiste kleur van huidskleur, haar en ogen. Kinderen van de lagere school kunnen nadien op stap gaan met een ander kind en een stuk doorzichtige folie. Ze gaan op zoek naar een raam waar ze de folie op kunnen kleven. Het ene kind gaat achter het raam staan. Het andere kind tekent de contouren van diens gezicht helemaal over. Dan komt de folie over het eigen portret te liggen en kan je zien of het beeld dat je van jezelf hebt overeenkomt met het beeld dat de andere van je heeft.

Als iedereen klaar is en alle tekeningen naast elkaar liggen, kun je nog een boompje opzetten over verschillen en overeenkomsten tussen de kinderen. We draagt een bril? Wie heeft welk haar? Hoe zien onze neuzen eruit? Wat vinden we mooi of leuk aan onszelf? ...

Meer informatie over deze activiteit vind je op www.faceinthemirror.be en in het volgende Kiddo-artikel: Caroline Boudry & Mieke Bruggeman. Van zelfportret tot zelfbeeld. Kiddo oktober 2005, 7, p. 21-24

Materiaal: tekenpapier, potloden of verf, spiegel, doorzichtige folie (zoals om te plastificeren), stiften

Leeftijd: kleuters en lagere school.

- **Drie piepkleine gaatjes**

Er hangt een groot laken op met drie kleine gaatjes in (elk met een diameter van zo'n 4 à 5 cm) op dezelfde hoogte. Er gaan drie kinderen achter het gordijn staan en ze stoppen alle drie een deel van hun hoofd door de gaatjes: een oog, een oor, een haarlok, een neus, een kin, een tong. De kinderen die kijken proberen te raden welk oog, oor, neus, kin, tong, ... bij welk kind hoort.

Materiaal: een laken met drie gaatjes, iets om het aan op te hangen, eventueel een opstapje zodat kinderen op dezelfde hoogte kunnen gaan staan.

Leeftijd: alle leeftijden

- **Collage van jezelf**

Laat een kind op een groot blad papier op de grond liggen en een ander kind telkens de contouren van het kind op het papier tekenen. Daarna mag alles ingekleurd of geschilderd worden naar believen: favoriete t-shirt, lievelingsschoenen, haar, ... Kinderen kunnen zichzelf ook een gevoel geven: hoe voel ik me op dit moment? En dit op de tekening duidelijk maken. Of ze kunnen in hun contouren tekenen waar zij over dromen, wat ze graag doen, ... Je kan gebruikmaken van wasco's, verf, papierknipsels, stukjes stof, wol, lintjes, ...

Elk kind kan zichzelf voorstellen aan de anderen of je kan er een heuse tentoonstelling mee organiseren. Op die manier maken kinderen verschillen en overeenkomsten aan elkaar duidelijk.

Materiaal: grote vellen papier, potloden, verf, wasco's, wol, stof, ...

Leeftijd: alle leeftijden

- **Muziek en dansen**

Elke cultuur, elk individu heeft zijn eigen muziek en dansstijl. Wie houdt van welke muziek en kan daarop dansen? Tijdens een workshop kunnen kinderen elkaar dansen aanleren of met hun muziek in contact brengen. Nodig iemand uit die Afrikaans, Indisch, tango, hiphop, breakdance, ... kan dansen. Misschien kan iemand wel djembé aanleren of een ander instrument?

Wees hier wel waakzaam voor stereotypen.

Materiaal: Cd-speler, verschillende muzieksoorten, eventueel videoclip in verschillende stijlen.

Leeftijd: alle leeftijden

- **Instrumenten en speelgoed maken**

Instrumenten bestaan er in alle soorten, gekende en minder gekende. Met eenvoudig materiaal kan je ze zelf maken en als een heus orkest je eigen muziek maken. In boeken of op het Internet kan je heel wat voorbeelden vinden. Maar je kan ook kinderen instrumenten laten uitvinden met een hoop kosteloos materiaal.

In sommige landen maken kinderen speelgoed met gevonden en kosteloos materiaal. Ontwerp zelf je eigen auto met ijzerdraad, maak een bal van een hoop oude plasticzakjes, maak met doppen van flessen een gooi spel of teken je eigen ganzenbord uit met leuke opdrachten. Maak vlechtjes of haak armbandjes van geknipte reepjes plasticzak.

Materiaal: kosteloos materiaal en knutselmateriaal

Leeftijd: alle leeftijden

▪ **Bouwen maar**

Met lego, blokken of dozen kan je gebouwen namaken. Zoek foto's van leuke of spectaculaire gebouwen uit verschillende landen op en probeer ze na te bouwen of te knutselen, zoals de Taj Mahal, Aziatische tempels, hoge torens, de opera van Sidney, de Chinese muur, ...

Teken een grote wereldbol met krijt op de grond met zeeën en werelddelen. Plaats de gebouwen in de juiste landen. Bouw zo jullie kleine miniwereid en ga samen op wereldreis.

Materiaal: lego, blokken, k'nex, dozen en knutselmateriaal, krijt, een wereldkaart of wereldbol.

Leeftijd: alle leeftijden

▪ **Droomhuis**

Zoek prenten van verschillende soorten huizen. Plak ze op doosjes of enveloppen. Laat kinderen op briefjes schrijven in welk huis ze willen wonen en waarom. Ze steken de briefjes in de enveloppen of doosjes. Kinderen kunnen erin snuisteren en elkaars briefjes bekijken. Dit kan ook aanleiding zijn voor een leuk gesprek over wonen en toekomstdromen.

Je kan kinderen ook collages laten maken van hun droomhuis. Ze kunnen zelf tekenen, maar ook reclamefolders en catalogi van meubel- en decoratiezaken zijn daarvoor dankbaar materiaal.

Dit idee zagen we in het ABC-huis. ABC staat voor Art Basics for Children. Het is een leuke speel- en experimenteerplek in Brussel. Nieuwsgierig? Ga een kijkje nemen op www.abc-web.be

Materiaal: doosjes, enveloppen, afbeeldingen van allerlei soorten huizen, balpennen, potloden, reclamefolders en catalogi van meubelzaken

Leeftijd: lagere school

▪ **Verhalen van overal**

Elke cultuur heeft zijn sprookjes of verhalen die allemaal wat verschillen qua stijl of soort personages. In de bibliotheek vind je zeker boeken met zo'n verhalen. De verhalen die in de gezinnen van de kinderen verteld worden kunnen erg verschillen. Vraag ouders en kinderen om deze verhalen mee te brengen naar de opvang en bundel ze.

Je kan al deze verhalen uit de bibliotheek en van bij kinderen thuis gewoon vertellen of ze gaan spelen. Gebruik ze als inkleding of breng de personages tot leven in een spel. Laat kinderen ook zelf vertellen en luister naar hun verhalen die ze van thuis meekrijgen.

Of waarom niet zelf met kinderen een verhaal schrijven over diversiteit of personages uit verschillende culturen die elkaar ontmoeten? Schrijf op kaartjes personages uit verschillende verhalen, plaatsen, voorwerpen uit verschillende culturen en gebeurtenissen. Kies er lukraak van elke soort een kaartje uit en maak daarmee een nieuw verhaal.

Een boekentip is het boek 'Sprookjes uit verre landen' van Nienke van Hichtum, uitgegeven bij Wereldbibliotheek Amsterdam (ISBN: 90-284-2128-9)

Materiaal: boeken met verhalen uit andere culturen

Leeftijd: alle leeftijden

▪ Citroenenspel

Er liggen tien citroenen op tafel. Iedereen neemt één citroen van de stapel en schrijft voor zichzelf de typische eigenschappen van een citroen neer: waar doet het je aan denken, hoe ruikt het, hoe ziet het eruit, ... Daarna geeft iedereen zijn/haar citroen een naam en bedenkt er een geschiedenis bij: hoe is deze citroen hier terecht gekomen?, wat heeft die al meegemaakt?, is hij/zij gelukkig?, ... Laat alle kinderen het verhaal aan elkaar vertellen.

In een nabespreking kan je het hebben over volgende zaken: hoe beoordelen we mensen en dingen? Hoe interpreteren we kenmerken? Hoe verzinnen we zelf verhalen bij dingen en mensen die we als 'anders' ervaren? Is dit gevaarlijk? Hoe kunnen we hiermee omgaan?

Materiaal: citroenen, vellen papier, balpennen

Leeftijd: lagere school

▪ Eerste indrukken

Kinderen gaan op pad en observeren een persoon. Je kan er ook voor kiezen om hen een foto te laten observeren van iemand die ze niet kennen. Ze stellen zich 5 vragen, bijvoorbeeld:

- Hoe heet deze persoon?
- Welk beroep oefent hij uit?
- Waar woont hij? (een flat, huis, woonwagen,...)
- Heeft hij een relatie?
- Is hij / zij gelukkig?

Ze beantwoorden deze vragen op een blad papier. Het is natuurlijk wel ontzettend spannend om te zien of je antwoorden kloppen. Als je echt personen heb geobserveerd, kan je dit doen door het recht op de man of vrouw af te vragen.

Zo kan je het onderwerp vooroordelen bij de kinderen bespreekbaar maken.

Voor de afbeeldingen kan je ook gebruikmaken van de kaarten van het spel Persona van het centrum voor Informatieve Spelen. Ga daarvoor een kijkje nemen op www.spelinfo.be

Materiaal: vellen papier, balpennen

Leeftijd: lagere school

- **Gezinnenmemory**

Verzamel foto's van de verschillende kinderen in de opvang en van de gezinnen van deze kinderen. Zo heb je per kind een foto van het kind en één van zijn of haar familie. Je maakt van elke foto een kaartje. Zo maak je je eigen memoryspel. Leg alle kaartjes omgekeerd op tafel en zoek de bij elkaar horende foto's, net als bij een echt memoryspel.

Materiaal: kaartjes, lijm, foto's van kinderen en van gezinnen

Leeftijd: kleuters

- **Schattenmand**

Laat kinderen iets typisch van thuis meenemen: iets wat ze waardevol vinden en wat hen aan 'thuis' doet denken. Alle voorwerpen gaan in een grote koffer. Af en toe wordt er eens eentje tevoorschijn getoverd waarover de eigenaar iets kan vertellen of waarover de andere kinderen vragen kunnen stellen.

Materiaal: een mand, koffer of leuk versierde doos en de materialen die kinderen meebrengen.

Leeftijd: kleuters

- **Blauwland - geelland**

Dit simulatiespel spoort 2 vreemde culturen aan tot het ontdekken van elkaars gewoonten, gebruiken, rituelen en afspraken. Concreet worden de spelers in 2 culturele groepen verdeeld: Blauwland en Geelland. Elke groep verhuist naar een nabijgelegen lokaal en speelt een spel dat hun cultuur representeert. Beide culturen sturen elk 2 waarnemers naar de andere cultuur. De waarnemers mogen alleen observeren, niet spreken of participeren. Tijdens dit bezoek 'speelt' elke groep haar cultuur. De waarnemers brengen verslag uit in hun groep. Samen proberen ze de andere cultuur te doorgronden. Wat spelen zij? Wat gebeurt daar? Hoe verloopt hun spel? In de volgende fase proberen de 2 waarnemers daadwerkelijk mee te spelen, maar dat blijkt niet zo makkelijk te zijn ... Vragen stellen of de eigen cultuur prijsgeven, blijft immers taboe.

Dit spel kan je aankopen bij het Centrum voor Informatieve Spelen. Meer info op de website van CIS: www.spelinfo.be

Materiaal: speldoos

Leeftijd: lagere school

6.2 Projecten

- **Stads- of wereldkaart**

Wil je een overzicht over de buurt waar kinderen vandaan komen, hang dan een stadkaart op en laat ze er prikkertjes op zetten om hun huis te lokaliseren. Leer je buurt ook kennen door af en toe op stap te gaan en de aanwezige diversiteit te ontdekken: de bakker, de kruidenier op de hoek, het

kapsalon, het rusthuis, verschillende soorten huizen, ... Zo kunnen ook vooroordelen over de buurt bespreekbaar worden.

Heb je kinderen die afkomstig zijn uit andere landen? Hang dan een wereldkaart op en vraag aan kinderen en ouders met welke plekken op de wereld zij zich verbonden voelen. Die kan je dan aanduiden, bijvoorbeeld met vlagjes.

Zowel bij de stads- als de wereldkaart is het belangrijk om af en toe een gesprekje aan te knopen over de buurt of de plek op de wereldkaart waarmee ze zich verbonden voelen. Laat kinderen er zelf over vertellen zonder hen te dwingen.

- **Ik-boekje en persoonlijk tasje**

Je kan elk kind een Ik-boekje laten maken. Kinderen kunnen daarin een voorstelling van zichzelf maken: haarkleur, kleur ogen, hobby's, lievelingseten, leukste knuffel, ... Ze kunnen dat doen met tekeningen, foto's, tekstjes, ... Het boekje kan door kinderen op elk moment aangevuld worden, bijvoorbeeld met nieuwe foto's over belangrijke gebeurtenissen als een verjaardagsfeestje of met nieuwe zelfportretten of met verhalen over wat ze hebben gedaan in de opvang, ...

Geef de ik-boekjes een plekje in de opvang en gebruik ze in kringgesprekken of tijdens voorleesmomenten. Verhalen over de kinderen van de opvang zelf en hun belevenissen zijn erg boeiend voor kinderen.

Een alternatief voor het Ik-boekje is om voor elk kind en samen met de kinderen een tasje te maken (bijvoorbeeld uit stof). Kinderen versieren hun tasje zoals zij dat willen of je vraagt elk kind er een zelfportret op te maken. In het tasje kunnen kinderen hun werkstukjes uit de opvang kwijt of foto's over wat ze beleven in de opvang.

Ook ouders kan je hierbij betrekken. Misschien willen zij wel een boodschap schrijven of tekenen voor hun kind? Of misschien gaat het boekje soms mee naar huis om er ervaringen van thuis een plekje in te geven? Of kunnen kinderen en begeleiders het boekje gebruiken om eens iets te vertellen over de opvang? Of misschien kunnen ouders mee het tasje van hun kind versieren? Of zijn er een aantal (groot)ouders die willen naaien?

- **CD met liedjes van thuis**

Het hoeft niet altijd K3 te zijn. In sommige huisgezinnen klinkt rai uit de muziekboxen, bij anderen klassieke muziek, en nog bij anderen countrymuziek. Als de opvang een stukje 'thuis' wil zijn, dan is alle muziek die te horen is in de verschillende gezinnen, ook vertegenwoordigd in de opvang.

Vraag aan ouders om liedjes op te nemen die ze thuis vaak horen. Laat ze na elkaar afspelen of geef ze een vaste plek in je muziekcollectie. Vergeet er ook niet op te dansen!

- **De woordenwand**

Wanneer het moeilijk is om kinderen te troosten, te stimuleren of toe te spreken in onze taal, kan het handig zijn om verschillende woordjes te noteren in de thuishalen van kinderen en ze te gebruiken wanneer de situatie ernaar vraagt. Ook namen van kinderen en van de ouders

proberen we het best zo goed mogelijk uit te spreken. Iedereen hoort graag zijn naam zoals die hoort uitgesproken te worden.

Op een woordenwand kan je al deze woorden kwijt.

Het doet ook deugd wanneer ouders al in de inkomhal het gevoel hebben dat ze welkom zijn. Ga op zoek naar alle mogelijke talen die vertegenwoordigd zijn in de kinderopvang en hang het woord 'welkom' uit op een warm en kleurrijk bord.

Je kan hier samen met ouders en kinderen aan werken. Kinderen kunnen elkaar woorden leren in de verschillende thuistalen.

- **De hoe-voel-je-je-vandaag-muur**

Jongens mogen zich af en toe ook eens verdrietig voelen, net als meisjes die soms ook eens boos en heftig mogen reageren. Om kinderen te leren hoe divers hun gevoelswereld kan zijn en om empathie te stimuleren, kunnen we hen leren kennismaken met de hoe-voel-je-je-vandaag-muur. Op deze muur staan de verschillende emoties afgebeeld met symbolen.

Eén van de mogelijkheden om ze te gebruiken is als volgt: als kinderen binnen komen in de opvang, dan nemen ze hun foto die aan de rand van de muur prijkt en hangen ze die onder het juiste gevoelssymbooltje. Ze kunnen ook aangeven of ze er willen over praten of gewoon liever eventjes alleen willen zijn. Ook in conflictsituaties zou je van de muur gebruik kunnen maken om er met kinderen over te praten.

6.3 Ruimte en materialen

We staan er niet altijd bij stil dat de inrichting en het speelgoed dat we aanbieden in de opvang vaak westers is. Benadruk respect voor diversiteit ook in je inrichting. Volgende ideeën kunnen je daarbij helpen.

- **Enkele ideeën om de sfeer in de ruimte wat te veranderen:**

- Een Mexicaanse hangmat wordt een plek om even lekker te chillen.
- Nestel je in een stel dikke Noord-Afrikaanse kussens op een heerlijk tapijt om een boekje te lezen.
- Hang een klamboe op als tent of verstopplaats waar je tot rust kunt komen. Of hang stoffen op met prints uit allerlei culturen.
- Hang andere posters op bijvoorbeeld met kinderen met verschillende huidskleuren, gezinnen uit verschillende culturen in dagelijkse situaties, kinderen met een handicap, verschillende gezinsvormen, tekeningen of beelden uit andere werelddelen, ... Zo kan je ervoor zorgen dat iedereen zich kan herkennen in de afbeeldingen en het gevoel heeft welkom te zijn. Let hier wel op voor stereotiepe afbeeldingen.
- Geef de kinderen die dat willen een eigen plekje, een doos of een zakje aan de kapstok waar ze hun eigen spulletjes kwijt kunnen. Zo geef je hen een krachtig signaal dat ze er echt bij horen.

▪ **Enkele ideeën om het speelgoed dat je aanbiedt wat meer divers te maken:**

- Poppen met een andere huidskleur en kledij uit andere culturen. Je kan ook met de groten aan de slag om poppenkleertjes te maken, geïnspireerd op andere kledij.
- Gelukspoppetjes.
- Meertalige boekjes. Verschillende kinderboeken (zoals de boeken van Dick Bruna of de boeken over Kikker van Max Velthuis) bestaan in meerdere talen.
- In het winkeltje of in het speelkeukentje leg je verpakkingen van eten dat je vindt in Chinese, Turkse, Italiaanse, ... winkels. Ook een wok, een Marokkaans theeserviesje, ... kunnen er een plaatsje krijgen.
- Playmobile-, lego- of duplopopjes zonder stereotypen, bijvoorbeeld een vrouwelijke mecanicien.

7 Boekentips

Boeken zijn een venster op de wereld. Hier geven we jullie tips voor boeken die diversiteit op een positieve manier zichtbaar en bespreekbaar maken. Je kan onderstaande boeken op verschillende manieren gebruiken:

- als aanbod in de boekenhoek,
- tijdens het vertellen,
- als inleiding voor een themaweek of voor activiteiten,
- om er een activiteit rond uit te bouwen
- ...

Ga eens langs in de bibliotheek, je vindt er ongetwijfeld nog heel wat andere boeken over dit onderwerp. Zoeken kan je doen met trefwoorden als diversiteit, anders zijn, discriminatie, handicap, vooroordelen, gevoelens, ... Hieronder zijn de boeken ingedeeld in verschillende rubrieken, maar uiteraard is er soms overlap.

Ook deze tips geven we nog mee.

- Ga voor de gelegenheid van de week van het IBO eens op onderzoek in het boekenaanbod van je opvang. Zijn er boeken die over diversiteit gaan? Zijn er afbeeldingen waaruit diversiteit blijkt?
- Onderzoek je boeken ook op de aanwezigheid van stereotypen en vervang er indien nodig een aantal. Je kan ook zelf boekjes en verhalen maken die diversiteit respectvol in beeld brengen. Je kan daarvoor bijvoorbeeld gebruikmaken van foto's uit de opvang of van foto's die je maakt op stap doorheen de buurt.

7.1 Er anders uitzien

Blij met mij

Auteur: Leo Timmers

Uitgegeven: Clavis, 1999

ISBN: 90-6822-679-7

Vanaf 3 jaar

Dit boek gaat over iemand anders willen zijn.

Kleine zebra

Auteur: Tim Polfliet
Uitgegeven: De Eenhoorn, 2003
ISBN: 90-5838-172-2
Vanaf 4 jaar
Kleine zebra heeft maar één streepje.

Beegu

Auteur: Alexis Deacon
Uitgegeven: Luister, 2003
ISBN: 90-74892-87-6
Vanaf 4 jaar
In dit boek komt een buitenaards wezen hier op aarde terecht.

De ogen van mijn prinses

Auteur: Henri van Daele en Klaas Verplancke
Uitgegeven: Averbode, 2002
ISBN 90-317-1790-8
Vanaf 8 jaar
Dit verhaal gaat over een prinses met een bril.

De prinses met de lange haren

Auteur: Annemarie van Haeringen
Uitgegeven: Leopold, 2005
ISBN: 90-258-4658-0
Vanaf 4 jaar
In dit boek maken we kennis met een prinses met ongewoon lange haren. Zij wil graag anders zijn.

Willy

Auteur: Geert De Kockere en Carll Cneut
Uitgegeven: De Eenhoorn, 1999
ISBN: 90-73913-97-7
Vanaf 4 jaar
Het boek 'Willy' gaat over een olifant en over andere dingen kunnen door er anders uit te zien.

Meneer Trol is verliefd

Auteur: Brigitte Minne en Ann De Bode
Uitgegeven: De Eenhoorn, 2006
ISBN: 90-5838-375
Vanaf 3 jaar
In dit verhaal maken we kennis met een lieve trol die anders is dan hij moet zijn.

7.2 Andere cultuur / achtergrond

Een mooie verrassing

Auteur: Dimitri Casteleyn en Klaas Verplancke
Uitgegeven: De Eenhoorn, 2009
ISBN: 978-90-5838-542-0
Vanaf 5 jaar
In dit boek vind je drie verhalen. Eén ervan gaat over een rabijn en een iman.

Sprookjes uit verre landen

Auteur: Nienke van Hichtum
Uitgegeven: Wereldbibliotheek, 2005

ISBN: 90-284-2128-9

Vanaf 8 jaar

Verschillende sprookjes uit anderen landen met helden uit andere culturen.

Kikker en de vreemdeling

Auteur: Max Velthuijs

Uitgegeven: Leopold, 2002

ISBN: 9789025847661

Vanaf 4 jaar

Kikker krijgt een vreemd dier op bezoek. Een boek over vooroordelen en vriendschap.

Groen als gras

Auteur: Claire De Lombaert en Veerle Derave

Uitgegeven: De Eenhoorn, 2000

ISBN: 90-5838-066-1

Vanaf 6 jaar

De mama van Tom is arm en toch wil Tom graag de dingen die andere kinderen ook hebben.

7.3 Andere dingen doen

De jongen die zijn brood knipte

Auteur: Annemarie van Haeringen

Uitgegeven: Leopold, 2008

ISBN: 978-90-258-5245-0

Vanaf 4 jaar

Het jongetje vindt de wereld niet mooi en knipt ze, zodat ze mooier wordt.

De wedstrijd

Auteur: Tony Ross en Kris Oosterlinck

Uitgegeven: De Vries-Brouwers, 1988

ISBN: 90-6174-430-X

Vanaf 4 jaar

In dit boek houden verschillende honden een wedstrijd.

Jot

Auteur: Klaas Verplancke

Uitgegeven: Davidsfonds/Infodok, 2000

ISBN: 90-6565-964-1

Vanaf 5 jaar

We maken kennis met Jot. Jot wil iets bijzonder maken, iets dat niemand kan.

Niel

Auteur: Geert De Kockere en Carll Cneut

Uitgegeven: De Eenhoorn, 1998

ISBN: 90-73913-82-9

Vanaf 4 jaar

Een verhaal over Niel, die voortdurend valt. Aanvankelijk valt dat vallen niet mee, maar ten slotte leert Niel, met vallen en opstaan, vallen "als de besten", en "zoals hij dat zelf wou".

7.4 Anders zijn, je anders voelen

Mevrouw Meijer, de merel

Auteur: Wolf Erlburch

Uitgegeven: Querido, 1998
ISBN: 90-214-6157-9
Vanaf 5 jaar
Dit verhaal gaat over een vrouw die een vogel wil zijn.

Wardje!

Auteur: Brigitte Minne en Jan de Kinder
Uitgegeven: De Eenhoorn, 2005
ISBN: 90-5838-327-X
Vanaf 4 jaar
Dit boek gaat over Wardje. Wardje is een konijn dat doof is.

Kapitein Bleekscheet

Auteur: Preston Rut en Leo Timmers
Uitgegeven: Clavis, 2007
ISBN: 978-9044807677
Vanaf 3 jaar
In 'Kapitein Bleekscheet' maken we kennis met een bange piraat.

Zwijntjesdag

Auteur: Brigitte Minne en An Candaele
Uitgegeven: De Eenhoorn, 2007
ISBN: 978-90-5838-436-2
Vanaf 3 jaar
Dit boek gaat over een kind met ADHD.

Floddertje

Auteur: Annie M.G. Schmidt
Uitgegeven: Querido, 2008
ISBN: 978-90-451-0701-1
Vanaf 5 jaar
Floddertje is een heel slordig en onhandig meisje vol goeie bedoelingen. Maar telkens loopt er iets mis.

En ik, en ik, en ik. Allemaal kinderen.

Auteur: Emma Damon
Uitgegeven: Sjaloom, 1995
ISBN: 90-6249-227-4
Vanaf 3 jaar
Een prentenboek waar alle mogelijke verschillen tussen kinderen aan bod komen en over het unieke van elk kind.

Lotje

Auteur: Dick Bruna
Uitgegeven: Mercis Publishing, 1995
ISBN: 90-269-1838-0
Vanaf 2 jaar
Dit boek gaat over Lotje in haar rolstoel die mee met de andere kinderen met de bal speelt.

En dun en dik en anders: allemaal lichamen

Auteur: Brownjohn Emma
Uitgegeven: Sjaloom, 2003
ISBN: 90-6249-423-4
Vanaf 6 jaar
Een flapboek waarbij de fysieke verschillen tussen vele kinderen aan bod komen. Lengte, grootte, dik en dun, andere ogen of mond, fysieke beperkingen, ... het komt allemaal voor in dit boek.

En blij en boos en anders: allemaal gevoelens

Auteur: Brownjohn Emma
Uitgegeven: Sjaloom, 2004
ISBN: 90-6249-455-2
Vanaf 6 jaar

Iedereen heeft de hele tijd verschillende gevoelens. Een verrassend flapboek dat laat zien dat het goed is om je gevoelens te aanvaarden, te vertrouwen en te laten zien.

Zit stil!

Auteur: Peter-Jan Sioen
Uitgegeven: Clavis, 2002
ISBN: 90-6822-912-5
Vanaf 4 jaar

Sam vindt het moeilijk om stil te zitten in de klas en muisstil te zijn. Hij wil buiten... Een uitgelaten boek over kriebels in je buik, wiebeltenen en veel dromen in je hoofd.

Met andere ogen

Auteur: Tibo Gilles
Uitgegeven: Vier Windstreken, 2005
ISBN: 90-5579-793-6
Vanaf 5 jaar

Dit is het verhaal van de blind geboren Matthijs die in de ik-vorm vertelt over zijn dagelijks leven. Achteraan in het boek vind je informatie over onder andere het 'gesproken boek' en braille.

Het geheim van Mette

Auteur: van Dam Arend
Uitgegeven: Zwijsen, 2004
ISBN: 90-276-7738-7
Vanaf 7 jaar

Mette is blind, maar ze 'ziet' met haar oren en probeert zoveel mogelijk alles zelf te doen. Een boek over het verlangen van een blind kind om niet op te vallen en een gewoon leven te leiden.

En toen kwam Linde

Auteur: Brigitte Minne
Uitgegeven: De Eenhoorn, 2003
ISBN: 90-77165-02-9
Vanaf 9 jaar

"En toen kwam Linde" is het verhaal van een bijzondere vriendschap tussen Lowie en zijn buurmeisje Linde. Zij is een vrolijk en onbevangen meisje met het Downsyndroom.

Wie ben ik?

Auteur: Brenifier Oscar en Débat Aurélien
Uitgegeven: Davidsfonds/Infodok, 2006
ISBN: 90-76830-71-1
Vanaf 7 jaar

Een boek vol vragen over wie je bent, of je anders bent, ... om samen te filosoferen.

Samenleven. Hoe doe je dat?

Auteur: Brenifier Oscar en Bénaglia Frédéric
Uitgegeven: Davidsfonds/Infodok, 2006
ISBN: 90-76830-70-3
Vanaf 7 jaar

Een boek vol vragen over samenleven met anderen. Om verder te kijken dan je neus lang is en om samen te filosoferen.

Tsjilp, zegt de vis.

Auteur: Wally de Doncker en Veerle Derave

Uitgegeven: Davidsfonds/Infodok, 2004

ISBN: 90-5908-095-5

Vanaf 7 jaar

Mus is het beu om gewoon een mus te zijn. Ze wil graag iemand anders zijn. Ze vraagt de vis om te wisselen.

8 Achtergrondinformatie

Hieronder lijsten we voor jullie nog interessante websites, organisaties en publicaties op.

In deze publicaties vind je heel wat achtergrondinformatie over diversiteit:

Spiegeltje, spiegeltje, ... Een werkboek voor de kinderopvang over identiteit en respect.

Auteur: Caroline Boudry & Michel Vandenbroeck

Uitgegeven: SWP, Amsterdam, 2001

ISBN: 978-90-6665-361-0

Een boek met achtergrondinformatie over wat respect voor diversiteit in de kinderopvang betekent en hoe we kinderen kunnen helpen bij het opbouwen van een positief zelfbeeld en het omgaan met anderen. Je vindt er ook heel wat activiteiten in terug voor de jongsten in de opvang.

Ik ben ik en jij bent jij. Methodiek en praktijkboek voor de kinderopvang over opvoeden zonder vooroordelen.

Auteur: Anke Van Keulen

Uitgegeven: NIZW Utrecht, 2000

ISBN: 90-5050-891-4

Dit is een boek met achtergrondinformatie over het onderwerp en oefeningen voor team en activiteiten voor kinderen.

Jonge kinderen discrimineren niet?! Omgaan met diversiteit in kindercentra en op school.

Auteur: Anke Van Keulen (red.)

Uitgegeven: SWP Amsterdam, 2004

ISBN: 90-6665-537-2

In dit boek vind je heel wat informatie over het ontstaan van vooroordelen bij kinderen en over respectvol omgaan met elkaar.

De blik van de Yeti. Over het opvoeden van jonge kinderen tot zelfbewustzijn en verbondenheid.

Auteur: Michel Vandenbroeck

Uitgegeven: SWP, Amsterdam, 1999

ISBN: 978-90-6665-328-3

Een boek met theoretische achtergrondinformatie over het onderwerp en de link met de kinderopvang.

Het tijdschrift **Kiddo**.

Je vindt er regelmatig artikels over diversiteit in de kinderopvang in terug. Voor reeds gepubliceerde artikels kan je ook op de website terecht. www.kiddo.net

Bij deze organisaties kan je terecht voor heel wat materiaal in verband met respect voor diversiteit:

Het **Centrum voor Informatieve Spelen** heeft een aanbod van spelen en boeken die je kan aankopen. Deze zijn zowel voor kinderen als voor volwassenen en gaan over verschillende thema's, zoals diversiteit en sociale vaardigheden (bijvoorbeeld Babbelspel, Rafa rafa, Blauwland-

geelland, ...). Je kan ook een spel met een begeleider van het CIS inhuren. Meer info op de website www.spelinfo.be

Bij **Jeugd en Vrede** kan je terecht voor een ruim aanbod van materiaal (brochures, boeken, speldozen, dvd's en cd's, vormingsmappen, ...) dat je kan downloaden, aanvragen, aankopen of ontlenen. Er zijn verschillende thema's, onder andere 'voorkomen van pesten', 'respecteren van culturen' en 'omgaan met conflicten'. Veel info op hun website www.jeugdenvrede.be. Ga zeker eens kijken bij de rubriek over **pesten**. Je vindt er handige tips en materialen.

Je kan ook vorming volgen:

Voor **VCOK** is diversiteit een kernthema. Het VCOK organiseert heel wat vormingsdagen en vormingstrajecten over diversiteit en inclusie en dit zowel in aanbod als op aanvraag van een team. Er zijn verder nog de langdurige opleiding 'vaardig met diversiteit' en heel wat begeleidingen op de werkvloer over dit thema. Meer informatie op de website www.vcok.be en in de vormingsbrochure.

Het **VDKO** organiseert vormingen over verschillende onderwerpen, ook over onderwerpen die te maken hebben met diversiteit. Voor meer informatie kan je terecht op hun website www.vdko.be en in de vormingsbrochure (kijk bij de rubriek 'pedagogie' of 'omgaan met anderen').

9 Wedstrijd

Ook tijdens deze 9^e editie nodigen we alle IBO's uit om creatief aan de slag te gaan en het thema van de Week van het IBO in de verf te zetten. Een extra stimulans daarvoor is onze wedstrijd, die dit jaar niet vóór maar tijdens de Week van het IBO georganiseerd wordt.

We vragen de deelnemende IBO's om tijdens de Week van het IBO een gedicht te maken in verband met het thema **DIVERSITEIT**. Rijmen mag maar moet niet. De moderne dichter-in-spe kent heel wat vrijheden ...

De initiatieven die er werk van maken kunnen meedingen naar de hoofdprijs van onze wedstrijd: een leuk boekenpakket.

9.1 Voorwaarden

Hieronder vind je de voorwaarden om deel te kunnen nemen aan de wedstrijd. Let op, we zijn streng dit jaar, er dient aan alle voorwaarden te worden voldaan.

Voorwaarden om mee te doen aan de wedstrijd:

- insturen van de ingevulde IBO-fiche
- insturen van een **gedicht van minstens 10 lijntjes** omtrent het thema **diversiteit** via het gedichtendocument (bijlage 2)
- en dit ten laatste op **30 oktober 2009**.

9.2 Wedstrijdverloop

Ten laatste op 30 oktober kan je het gedicht en de IBO-fiche per post of per mail bezorgen aan VCOK met een duidelijke vermelding van Week van het IBO op de omslag of in het onderwerp van de mail.

Hieronder vind je de adressen terug.

VCOK
Week van het IBO
Raas van Gaverestraat 67a
9000 Gent
09/232 47 36

E-mail: info@vcok
met als onderwerp: wedstrijd Week van het IBO

De brievenbus en mailbox worden op 30 oktober 2009 voor de laatste keer gecheckt en nadien is het onherroepelijk te laat.

Per Vlaamse provincie wint het IBO met het meest creatieve gedicht een boekenpakket ter waarde van minstens € 70. De boekenpakketten worden begin november bezorgd aan de winnende IBO's, hiervoor worden de nodige afspraken gemaakt. We danken hierbij VOBO, Uitgeverij Davidsfonds/Infodok en Uitgeverij De Eenhoorn voor de sponsoring.

Nadien worden alle ingezonden gedichten gebundeld en verspreid aan alle IBO's en BOKDV's.

10 Promotiematerialen

10.1 Te bestellen

- **set magneten**

Een setje van 6 magneten. Op elke magneet staat één van de figuurtjes van de affiche. Elke magneet bestaat uit 2 stukjes: de kop en het lijfje. De kop en het lijfje kan je onderling wisselen en zo een diversiteit aan verschillende figuurtjes samenstellen.

Je kan de magneten dus als spelletje spelen of gewoon gebruiken om iets op te hangen.

Kostprijs: Per setje van 6 magneten 7 €

10.2 Gedrukte affiches

Ook dit jaar zijn ze weer van de partij: de kleurrijke affiches van de Week van het IBO.

Ze worden in september verspreid via de regionale coördinatoren. Vraag hen ernaar.

10.3 Zwart-wit folder en tekenblad

Bij deze inspiratiemap wordt ook dit jaar weer een bestand gevoegd met een zwart-wit folder (bijlage 3). Die kan je gebruiken als extra promotiemateriaal. Je kan hiermee de kinderen aan het werk laten gaan om er zelf wat extra kleur aan te geven.

Het tekenblad (bijlage 4) kan je aanzetten om je eigen affiche te ontwerpen voor de Week van het IBO met als thema 'Anders gewoon, gewoon anders'. We hebben alvast de lay-out voorzien, het tekentalent verwachten we van jullie.

Deze materialen kunnen worden gebruikt om extra reclame te maken voor de Week van het IBO. Je kan zelf samen met de kinderen deze affiches gaan ophangen in de bibliotheek, het gemeentehuis, de scholen, ...

11 Contactpersonen

Leden Vlaams Platform Buitenschoolse Opvang:

Vertegenwoordiger KAV

Elke Verdoodt, tel. 02 209 06 59

Evelyne Buyck, tel. 02 209 06 55

Vertegenwoordiger Landelijke Kinderopvang Stekelbees

Nick Van Gool, tel. 016 24 49 85

Vertegenwoordiger KOMMA

Dina Librecht, tel. 0473 36 42 93

Vertegenwoordiger PCBO

Irène Bosmans, tel. 011 24 78 30

Ann Bonneux, tel. 011 23 08 56

Vertegenwoordiger PPJ

Sigrid Servrancks, tel. 03 366 10 83

Vertegenwoordiger Vlaams Welzijnsverbond

Barbara Devos, tel. 02 507 01 42

Vertegenwoordiger VCOK

Ellie Kuipers, tel. 09 232 47 36

Vertegenwoordiger VVSG

Ann Lobijn, tel. 02 211 55 73

Vertegenwoordiger Vlaamse Gemeenschapscommissie

Ilse Verbeke, tel. 02/548.01.60

Vertegenwoordiger IGO Leuven

Carina Kenis, tel. 016 29 85 56

Vertegenwoordiger KIKO

Carine Breugelmans, tel. 014 71 11 06

Vertegenwoordiger Opbouwwerk Haviland
Leen De Wolf, tel. 02 466 51 00

Vertegenwoordiger Stichting Welzijnszorg provincie Antwerpen
Karolien Boonen, tel. 03 240 61 75

12 Bijlagen

12.1 Bijlage 1: Diversiteitstest

Deze bijlage vind je in een afzonderlijk document, bijgevoegd bij deze inspiratiemap. Meer uitleg over de 'test' vind je in deze inspiratiemap op pagina 6.

12.2 Bijlage 2: Wedstrijdfiche

Deze bijlage vind je in een afzonderlijk document, bijgevoegd bij deze inspiratiemap.

12.3 Bijlage 3: Zwart-wit folder

Deze bijlage vind je in een afzonderlijk document, bijgevoegd bij deze inspiratiemap.

12.4 Bijlage 4: Tekenblad

Deze bijlage vind je in een afzonderlijk document, bijgevoegd bij deze inspiratiemap.

12.5 Bijlage 5: Bestelbon promotiemateriaal

Deze bijlage vind je in een afzonderlijk document, bijgevoegd bij deze inspiratiemap.